

 **Kolektivna pogodba
za novinarje**

Kolektivna pogodba za novinarje

- I. Uvodne določbe
- II. Delovna razmerja
- III. Plače, dodatki, nadomestila plač in povračila stroškov
- IV. Pravice in obveznosti strank ter reševanje sporov
- V. Prehodne in končne določbe

Na podlagi 85. člena zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja, 114.člena zakona o delovnih razmerjih in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih ter po pogajanjih sta pogodbeni stranki sklenili

KOLEKTIVNO POGODBO ZA POKLICNE NOVINARJE

I. UVODNE DOLOČBE

Podpisniki te kolektivne pogodbe sprejmejo obveznost, da bodo za njeno izvajanje skušali uveljaviti določila o delu novinarjev iz Muenchenske deklaracije. Ta načela se posebej opredelijo pri delodajalcu ali v individualnih pogodbah o zaposlitvi novinarjev.

1. Stranki kolektivne pogodbe

1. člen

Kolektivno pogodbo sklenejo:

1. v imenu delodajalcev

- Gospodarska zbornica Slovenije - Sekcija za tisk kot zastopnica delodajalcev

Časopisno-informativne in založniške dejavnosti,

- Svet RTV Slovenija in
- Združenje radijskih postaj Slovenije ter

2. v imenu delojemalcev

- Sindikat novinarjev Slovenije.

2. Veljavnost kolektivne pogodbe

2. člen

Ta pogodba velja za novinarki in novinarje ter urednice in urednike (v nadaljevanju: novinarji), zaposlene pri delodajalcu Časopisno-informativne dejavnosti, radia in televizije (v nadaljevanju: delodajalec oziroma organizacija), ne glede na to, ali so sklenili delovno razmerje za določen ali nedoločen čas, s polnim ali skrajšanim delovnim časom.

Ta pogodba velja tudi za svobodne novinarje in študente na praksi, ki se usposablajo za novinarski poklic.

Za urednike, ki imajo položaj delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ter za poslovodne delavce delodajalcev, ki opravljajo dejavnosti s področja javnega obveščanja, ne velja III. poglavje (plače, dodatki, nadomestila plač in povračila stroškov) te kolektivne pogodbe in tiste določbe, katerih uporaba je izrecno izključena s pogodbo o zaposlitvi.

3. člen

Ta pogodba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pogodbo skleneta pogodbeni stranki za eno leto. Če nobena od strank tri mesece pred iztekom tega roka pisno ne odstopi od pogodbe ali ne predlaga njene spremembe oziroma dopolnitve, se njena veljavnost podaljša do sklenitve nove pogodbe.

II. DELOVNA RAZMERJA

1. Razvrstitev novinarskih opravil

4. člen

Novinarska opravila so glede na zahtevano izobrazbo, posebnosti poklicnega znanja in stopnjo odgovornosti pred javnostjo razvrščena v sedem zahtevnostnih skupin:

- fotoreporter (višja izobrazba, 1 leto delovnih izkušenj v novinarstvu),
- vestičar (višja izobrazba, 1 leto delovnih izkušenj v novinarstvu),
- poročevalec (visoka izobrazba, 1 8 mesecev delovnih izkušenj v novinarstvu),
- specializirani novinar (visoka izobrazba, 2 leti delovnih izkušenj v novinarstvu),
- urednik novinar (visoka izobrazba, 3 leta delovnih izkušenj v novinarstvu),
- komentator (visoka izobrazba, 3 leta delovnih izkušenj v novinarstvu)
- urednik uredništva (visoka izobrazba, 3 leta delovnih izkušenj v novinarstvu).

2. Sklenitev delovnega razmerja

5. člen

Delovno razmerje za nedoločen ali določen čas lahko sklene vsaka oseba, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje novinarskih opravil. Pogoje iz 4. člena glede strokovne izobrazbe izpolnjujejo tudi novinarji, ki to delo poklicno opravljajo najmanj pet let. Kot potrebna delovna izkušnja se upoštevajo tudi prispevki svobodnih novinarjev in honoriranih sodelavcev javnih glasil ter opravljeno pripravništvo. Delovno razmerje se sklene z dnem podpisa pogodbe.

3. Objava oziroma razpis delovnega mesta in poskusno delo

6. člen

V objavi oziroma razpisu delovnega mesta je treba navesti:

- firmo in sedež podjetja,
- naziv delovnega mesta,
- čas, za katerega se sklene delovno razmerje,
- posebne pogoje za sklenitev delovnega razmerja,
- rok za vložitev prijave,
- rok, v katerem mora biti kandidat obvešččen o izbiri.

Kandidat, ki ni bil izbran, ima pravico do vpogleda v podatke, ki so bili z objavo zahtevani kot pogoj in na podlagi katerih je bila opravljena izbira.

7. člen

Sklep o potrebi po sklenitvi delovnega razmerja sprejme direktor.

Izbiri med kandidati opravi direktor ali organ, določen s kolektivno pogodbo organizacije ali s splošnim aktom delodajalca.

Pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi novinarja pridobi direktor mnenje novinarskega kolektiva v uredništvu, v katero bo novinar razporejen.

Organ, ki odloči o sprejemu novinarja v delovno razmerje, lahko določi poskusno delo in način njegovega spremljanja ter sprejme oceno o uspešnosti poskusnega dela. Poskusno delo ne sme biti daljše, kot je določeno v razpisu.

Če novinar odpove delovno razmerje med poskusnim delom, se šteje za dan prenehanja delovnega razmerja dan, ko poda pisno odpoved.

Poskusno delo za opravila VI., VII. in VIII. skupine traja največ 3 mesece.

4. Pogodba o zaposlitvi

8. člen

S pogodbo o zaposlitvi novinar in delodajalec uredita naslednja vprašanja:

- pravice, dolžnosti in odgovornosti novinarja v zvezi z njegovim delom v skladu z Münchensko deklaracijo,
- sklenitev in trajanje delovnega razmerja,
- delovno mesto, za katero se sklene delovno razmerje,
- poskusno delo (če se zahteva),
- pripravništvo (če se delovno razmerje sklene s pripravnikom),
- kraj opravljanja dela,
- delovni čas, odmore, počitke in dopust,
- ukrepe za posebno varstvo novinarja,
- izobraževanje,
- plačo in nadomestila plače,
- način spremembe pogodbe ter
- druge pravice in obveznosti delodajalca in novinarja, tudi konkurenčno klavzulo.

Avtor ima pravico odkloniti podpis pod novinarskim izdelkom, ki je v nasprotju z njegovim mnenjem ali prepričanjem.

Če urednik bistveno popravi novinarski izdelek brez avtorjevega soglasja, ga mora objaviti brez podpisa.

Novinarja je treba pred podpisom pogodbe o zaposlitvi seznaniti z vsebino kolektivnih pogodb, ki določajo njegove pravice in obveznosti.

Delodajalec mora te kolektivne pogodbe hraniti na mestu, dostopnem vsem novinarjem.

Novinar lahko kadarkoli zahteva vpogled v kolektivne pogodbe, delodajalec pa mu tega ne sme odreči.

Če novinar ne podpiše predloga pogodbe o zaposlitvi v 30 dneh od njegovega prejema (razen če zahteva presojo zakonitosti predloga pogodbe o zaposlitvi), odloči o prenehanju delovnega razmerja novinarja organ, ki opravi izbiro med kandidati za sklenitev delovnega razmerja.

5. Pripravništvo

9. člen

Kdor prvič nastopi novinarsko delo, ustrezno njegovi izobrazbi, sklene delovno razmerje kot pripravnik.

Pripravnik sklene delovno razmerje za nedoločen čas, za določenega pa le, če ni možnosti, da bi se po pripravništvu zaposlil na ustreznem delovnem mestu, ali če izrecno zeli pridobiti samo delovne izkušnje za opravljanje svojega poklica.

Pripravniška doba za novinarja traja eno leto. Pripravnika spremlja in usmerja posebej določen mentor, ki na koncu izda poročilo o njegovem delu. Pripravnik vodi dnevnik o poteku pripravništva. Če mentor ugotovi, da je pripravnik pri delu posebej uspešen, lahko predlaga skrajšanje pripravništva. O skrajšanju pripravništva odloča direktor.

Pripravnik, ki ne opravi izpita, ga lahko ponovno opravlja v roku, ki ga določi komisija za pripravniški izpit. Če pripravnik tudi drugič ne opravi izpita, mu delovno razmerje preneha.

6. Razporejanje novinarjev

10. člen

Novinar je lahko začasno razporejen na manj zahtevna opravila, ki ne ustrezajo vrsti in stopnji njegove strokovne izobrazbe, znanju in zmožnostim. Če to zahteva delovni proces (nenadna odsotnost drugega novinarja ipd.). Pri taki razporeditvi prejema enako plačo, kot bi jo imel na svojem delovnem mestu, oziroma tisto, ki je zanj ugodnejša.

Novinarja ni mogoče razporediti iz kraja v kraj brez njegove privolitve v naslednjih primerih:

- če razporeditev lahko bistveno poslabša njegovo zdravje,
- če bi njegova pot na delo in z dela trajala v normalnih okoliščinah z javnim prevoznim sredstvom več kot 4 ure,
- če je samohranilec z otrokom, starim do 15 let,
- če ima otroka, starega do 5 let,
- če je invalid II. ali III. kategorije,
- če je starejši od 50 let.

Če razporeditev novinarja iz kraja v kraj brez njegove privolitve zaradi oddaljenosti bivališča zahteva novinarjevo preselitev, mu je treba zagotoviti enakovredne bivalne prostore in možnosti šolanja otrok (osnovnošolcev in srednješolcev).

7. Prenehanje delovnega razmerja

11. člen

Novinarju preneha delovno razmerje v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo in splošnim aktom delodajalca ter s pogodbo o zaposlitvi.

Odpovedni rok traja 3 mesece. V tem času ima novinar enake obveznosti in pravice, kot jih je imel prej.

8. Postopek ugotavljanja znanja in zmožnosti za delo ter postopek ugotavljanja delovnih učinkov

12. člen

Direktor lahko začne postopek ugotavljanja znanja in zmožnosti za delo ter postopek ugotavljanja delovnih učinkov le na podlagi zbrane tehnične in delovne dokumentacije.

Novinarjevo delo je treba spremljati najmanj 30 delovnih dni. Novinarju je treba poslati vabilo na razgovor z navedbo, da gre za postopek ugotavljanja znanja in zmožnosti za delo, na katero je razporejen.

O začetku postopka se obvesti tudi sindikat.

Novinar ima pravico do vpogleda v dokumentacijo, na podlagi katere se je pričel postopek.

Med poskusnim delom in pripravništvom ni dovoljen postopek ugotavljanja znanja in zmožnosti za delo.

Postopek je javen.

Novinar se v pogovoru z direktorjem izreče o njegovih navedbah. O tem se vodi zapisnik.

Sklep o razporeditvi k drugim opravilom ter sklep o prenehanju delovnega razmerja novinarja, ki nima zahtevanega znanja in zmožnosti za svoje delovno mesto, izreče organ, določen s statutom oziroma splošnim aktom.

Organ, določen s statutom oziroma splošnim aktom, ne sme izreci novinarju sklepa o prenehanju delovnega razmerja, če mu ni omogočil enakega obsega in vrste izobraževanja kot drugim novinarjem, ki opravljajo delo na enakih oziroma podobnih delovnih mestih.

Če pri delodajalcu ni delovnega mesta, ki bi ustrezalo znanju in zmožnosti novinarja, mora biti predložena utemeljena ugotovitev, da ni ustreznega delovnega mesta.

Zoper sklep, s katerim se ugotovi, da novinar nima potrebnega znanja in zmožnosti za svoje delovno mesto, in s katerim je razporejen na drugo delovno mesto, ki ustreza njegovemu znanju in zmožnostim, oziroma s katerim se odloči o prenehanju delovnega razmerja, lahko novinar poda ugovor.

O ugovoru novinarja, ki je v delovnem razmerju v podjetju v zasebni ali mešani lasti oziroma v delniški družbi ali družbi z omejeno odgovornostjo v družbeni lasti, odloča komisija, ki jo sestavljajo dva predstavnika vlagateljev oziroma lastnikov in predstavnik novinarjev.

9. Prenehanje potreb po novinarjih zaradi nujnih operativnih razlogov v organizaciji oziroma pri delodajalcu

13. člen

Prenehanje potreb po delu novinarjev je lahko začasno ali trajno.

14. člen

Začasno prenehanje potreb po delu novinarjev se rešuje v skladu z zakonom o delovnih razmerjih.

15. člen

V primeru trajnega prenehanja potreb po delu novinarjev mora delodajalec najmanj en mesec pred izvajanjem ukrepov, v primeru večjega števila novinarjev pa najmanj dva meseca prej, o razlogih, o številu in kategorijah nepotrebnih novinarjev ter o roku, v katerem se bo to zgodilo, obvestiti sindikat.

16. člen

Vsi novinarji, ki delajo na delovnih mestih, za katera se zahtevata enaka vrsta in stopnja strokovne izobrazbe, znanja in zmožnosti za delo, se uvrstijo v isto kategorijo presežnih novinarjev.

17. člen

Kriteriji za določanje novinarjev, katerih delo postane trajno nepotrebno, se določijo po vrstnem redu iz tega člena.

Temeljni kriterij za ohranitev zaposlitve je delovna uspešnost. Prednost po ohranitvi delovnega mesta imajo novinarji, ki dosegajo večjo delovno uspešnost.

1. V primeru enake delovne uspešnosti se kot prvi korekcijski kriterij za ohranitev zaposlitve upošteva strokovna izobrazba oziroma usposobljenost za delo (v primeru enake delovne uspešnosti obdrži delovno mesto novinar, ki ima višjo izobrazbo oziroma usposobljenost).
2. Drugi kriterij so delovne izkušnje. Ta kriterij se upošteva v primeru enake delovne uspešnosti in izobrazbe. Prednost pri ohranitvi zaposlitve imajo novinarji z daljšimi delovnimi izkušnjami (ob enaki delovni uspešnosti in izobrazbi).
3. Tretji kriterij je delovna doba pri delodajalcu. Ta kriterij se upošteva v primeru enake delovne uspešnosti, izobrazbe in delovnih izkušenj. Prednost pri ohranitvi zaposlitve imajo novinarji z daljšo delovno dobo pri delodajalcu (ob enaki uspešnosti, izobrazbi in delovnih izkušnjah).
4. Četrty kriterij je skupna delovna doba. Ta kriterij se upošteva v primeru enake delovne uspešnosti, izobrazbe, delovnih izkušenj in delovne dobe pri delodajalcu. Prednost imajo novinarji z daljšo skupno delovno dobo (ob enaki uspešnosti, izobrazbi, delovnih izkušnjah in delovni dobi pri delodajalcu).
5. Peti kriterij je zdravstveno stanje (v poštevek pride ob enaki uspešnosti, izobrazbi, delovnih izkušnjah, delovni dobi pri delodajalcu in skupni delovni dobi). Prednost pri ohranitvi zaposlitve imajo novinarji, ki so zboleli za poklicno boleznijo, tisti, ki so pretrpeli poškodbe pri delu pri delodajalcu, oziroma tisti s slabšim zdravstvenim stanjem.
6. Šesti kriterij je socialni položaj. Upošteva se, če imajo novinarji iste kategorije enako delovno uspešnost, strokovno izobrazbo, delovne izkušnje, delovno dobo pri delodajalcu, skupno delovno dobo in zdravstveno stanje. Prednost pri ohranitvi zaposlitve imajo novinarji s slabšim socialnim položajem. Pri ugotavljanju socialnega položaja se upoštevajo predvsem dohodek na družinskega člana, število nepreskrbljenih otrok,

zaposlenost družinskih članov, opravljanje obrtne dejavnosti kot stranskega poklica, opravljanje kmetijske dejavnosti, lastništvo oziroma solastništvo zasebnih in mešanih podjetij.

10. Delovni čas

18. člen

Novinarjev delovni čas traja najmanj 40 ur tedensko in je praviloma enakomerno razporejen na 5 delovnih dni. Razporeditev delovnega časa se prilagaja potrebam delovnega procesa v skladu s predpisi.

Če delovni proces zahteva delo tudi v soboto oziroma nedeljo, mora delodajalec praviloma v naslednjem tednu odobriti ustrezno število prostih dni.

Podatke o izkoriščenosti delovnega časa in o potrebi po uvedbi dela prek polnega delovnega časa spremlja delodajalec.

Podaljšano delo se lahko uvede po presoji direktorja oziroma urednika, ki ima zadevno pooblastilo.

Za delo prek polnega delovnega časa pripada novinarju ustrezní dodatek. Takšnih ur je lahko do 10 tedensko, več pa po posebnem dogovoru med delodajalcem in novinarskim sindikatom.

Novinarju mora delodajalec na njegovo zahtevo omogočiti najmanj eno prosto nedeljo v mesecu.

Novinarju ni mogoče odrediti dela v podaljšanem času, če bi to ogrozilo njegovo zdravje ali če novinar navede upravičene razloge za njegovo odklonitev, opredeljene v splošnem aktu delodajalca ali kolektivni pogodbi.

11. Odmori, počitki, dopusti in odsotnost z dela

20. člen

Letni dopust traja najmanj 18 delovnih dni, pri čemer se sobote štejejo za dela proste dni.

Pri določanju dolžine letnega dopusta se morajo upoštevati naslednja merila:

- strokovna zahtevnost delovnega mesta,
- delovna doba,
- delovne razmere,
- socialno-zdravstveno stanje in
- delovna uspešnost.

1. Strokovna zahtevnost delovnega mesta:

- novinarji na delovnih mestih VI. skupine 3 dni
- novinarji na delovnih mestih VII. Skupine 4 dni

2. Delovna doba:

- delovna doba do 5 let 18 dni
- za vsakih nadaljnjih dopolnjenih 5 let dodatno po 1 dan

3. Delovne razmere:

- nereden delovni raspored, terensko delo, delo na posebnih območjih, dopisniško delo od 1 do 5 dni

4. Socialno-zdravstveno stanje:

- delovni invalidi in novinarji z najmanj 60 odstotno telesno okvaro 3 dni
- starejši oziroma novinarji, ki varujejo in negujejo teze telesno ali težko duševno prizadeto osebo 5 dni
- roditelj z otrokom do 15 let 1 dan
- roditelj z dvema otrokoma do 15 let 2 dni
- roditelj s tremi ali več otroki do 15 let 3 dni
- novinarji, ki so dopolnili 50let 5 dni

5. Novinarjem, ki izjemno prispevajo k uspehu delodajalca, lahko direktor odobri še dodaten letni dopust do 3 dni.

Letni dopust traja največ 35 dni, pri čemer zgornja meja ne velja za tiste delavce, ki pridobijo dodatne dni dopusta na podlagi socialno-zdravstvenih meril.

Novinarju pripada poleg rednega letnega dopusta iz prejšnjega odstavka še pet delovnih dni za rekreativni oddih. Ta plačani oddih lahko izrabi v času, ki ga določi direktor po posvetovanju z urednikom, od 1. 1. do 30. 4. z nadomestilom plače, kot je določena za letni dopust.

21. člen

Novinar ima pravico do 7 delovnih dni odsotnosti z dela z nadomestilom plače v posameznem koledarskem letu v naslednjih primerih:

- lastna poroka 3 dni
- poroka otroka 2 dni
- rojstvo otroka 2 dni
- smrt v ožji družini 3 dni
- selitev 2 dni
- elementarna nesreča, ki prizadene novinarja do 5 dni
- udeležba na krvodajalski akciji 1 dan

V primerih iz prejšnjega odstavka novinarju odsotnosti praviloma ni mogoče zavrniti, ne glede na zahteve delovnega procesa.

Če novinar v koledarskem letu že izrabí 7 delovnih dni za odsotnosti iz prvega odstavka tega člena, mu ob novih primerih lahko pripada brezplačni dopust po presoji direktorja.

22. člen

Novinarju se lahko odobri do 7 delovnih dni odsotnosti z dela brez pravice do nadomestila plače v naslednjih primerih:

- če sodeluje na kongresih, konferencah ipd. političnih strank oziroma drugih organizacij ali akcijah širšega družbenega pomena kot delegat ali član vodstev,
- če sodeluje na športnih in kulturnih prireditvah,
- v drugih primerih.

Odsotnost z dela iz prejšnjega odstavka odobri direktor.

Za čas odsotnosti z dela brez nadomestila plače plača delodajalec prispevke od novinarjeve plače, povečane za dodatek za delovno dobo.

23. člen

Novinarju se lahko odobri nad 7 dni odsotnosti z dela brez nadomestila plače zaradi strokovnega izpopolnjevanja, ki ni v interesu podjetja, skrbi za otroka brez varstva oziroma za bolnega družinskega člana ter v drugih posebnih okoliščinah, ko se po tej pogodbi ne more odobriti plačana odsotnost z dela.

Med tako odsotnostjo novinarjeve pravice in obveznosti iz dela mirujejo, razen pravice do izobraževanja in pravice do reševanja stanovanjskega vprašanja. Prispevke od plače v takih primerih plača novinar sam.

Odsotnost z dela iz prvega odstavka tega člena odobri direktor.

12. Izobraževanje novinarjev

24. člen

Novinar ima pravico najmanj vsaki dve leti izkoristiti študijski dopust za poklicno izobraževanje, na katero ga napoti organizacija. Čas za izobraževanje se šteje v redni delovni čas.

Če je izobraževanje organizirano izven delovnega časa (izobraževanje ob delu), pripada novinarju do :

- 5 delovnih dni za vsak izpit na VI. ali VII. stopnji izobraževanja,
- 15 delovnih dni za diplomu na VI. ali VII. stopnji,
- 10 delovnih dni za vsak izpit med podiplomskim študijem,
- 25 delovnih dni za magistrski izpit ali nalogo,
- 35 delovnih dni za doktorsko disertacijo.

Obseg delovnega časa, namenjenega za izobraževanje, in povračilo stroškov, povezanih z izobraževanjem (prevoz, kotizacija, šolnina, stroški prehrane, stroški bivanja, učni pripomočki), se določita s pogodbo glede na dolžino in vrsto izobraževanja.

13. Posebno varstvo novinarjev

25. člen

Zaradi zagotovitve minimalnih standardov za varno delo sta delodajalec in novinar poleg pravic in obveznosti, ki so opredeljene v predpisih, dolžna spoštovati tudi določila te kolektivne pogodbe o varstvu pri delu.

Delodajalec kot odgovorni za varnost dela ima predvsem naslednje obveznosti:

- delo mora prilagoditi tehničnemu napredku ter spoznanjem stroke doma in po svetu,
- delo mora organizirati v takšnih tehnoloških in organizacijskih razmerah, ki bodo novinarju omogočale kar največji izkoristek delovnih in intelektualnih zmožnosti,
- razvijati mora usklajeno politiko varstva pri delu, vključno z organizacijo dela, socialnimi odnosi in vplivi delovnega okolja,
- posvetovati se mora z novinarji oziroma njihovimi zastopniki o vprašanih varnega dela pri razvoju in uvajanju novih tehnologij.
- za delo v izjemnih razmerah mora zagotoviti ustrezna zaščitna sredstva (zaščitne maske, zaščitne jopice, čelade ipd.).

Vsi ukrepi, ki so v zvezi z varnostjo in varovanjem zdravja novinarjev pri delu, so strošek delodajalca.

Vsak novinar je dolžan skrbeti za lastno varnost in zdravje.

26. člen

Novinarji so na stroške delodajalca obvezno nezgodno zavarovani, in to najmanj za poprečno stopnjo rizičnosti po predpisih zavarovalnih organizacij. Kadar opravljajo delo, ki je nevarno zdravju ali življenju (elementarne nesreče, vojne, izredna stanja ipd.), jih mora delodajalec za ta čas zavarovati za najvišjo stopnjo rizičnosti.

27. člen

Novinarju, ki je po zdravnikovem nalogu poslan na medicinsko programiran aktivni oddih skladno z medicinsko doktrino, se celotni stroški pokrijejo v razmerju 1/3 delodajalec, 1/3 sindikat in 1/3 novinar član sindikata. To delitveno razmerje se upošteva, če zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju Republike Slovenije ne določa za novinarja ugodnejše rešitve.

28. člen

Novinar invalid ima pravico do prerazporeditve na ustrezno delovno mesto najpozneje v 15 dneh po pravnomočnosti sklepa, ki ugotovi novinarjevo spremenjeno delovno zmožnost.

Delodajalec mora zagotoviti invalidu delovno mesto glede na preostalo delovno zmožnost, in sicer predvsem pri sebi ali pri delodajalcu s sorodno dejavnostjo.

Novinar invalid, ki je glede na preostalo delovno zmožnost prerazporejen na drugo delovno mesto, ima v obdobju prekvalifikacije pravico do poprečne plače, kakršno je imel v zadnjih treh mesecih pred nastopom invalidnosti, povečane za splošno rast plač pri delodajalcu.

Novinar, ki z zdravniškim spričevalom izkazuje zmanjšano delovno zmožnost, je upravičen do svoje prejšnje izhodiščne plače, povečane za splošno rast pri delodajalcu, četudi predpisanih delovnih obveznosti ne izpolnjuje več v celoti.

14. Odgovornost za delovne obveznosti

a) Disciplinska odgovornost

29. člen

Delodajalec v splošnem aktu ali svoji kolektivni pogodbi opredeli kršitve delovne obveznosti, pogoje za pogojno odložitev izvršitve disciplinskih ukrepov in obnovo disciplinskega postopka.

b) Disciplinski postopek

30. člen

Disciplinski postopek se začne tudi na zahtevo delavcev, ki vodijo in organizirajo delovni proces.

Postopek, v katerem delodajalec odloča o novinarjevi disciplinski odgovornosti, je enak postopku pred disciplinskim organom pri delodajalcu.

O ugovoru zoper odločbo disciplinskega organa 1. stopnje odloča organ, ki je z aktom delodajalca določen kot drugostopni organ.

c) Odškodninska odgovornost

31. člen

Kadar novinar pri delu ali v zvezi z njim naklepno ali iz hude malomarnosti povzroči škodo, njenega obsega pa ni mogoče natančno ugotoviti ali bi ugotavljanje povzročilo nesorazmerne stroške, se odškodnina praviloma odmeri pred sodiščem, lahko pa se stranki sporazumeta drugače.

Odškodnina se lahko zmanjša ali pa se je novinar oprosti, če je bilo dejanje iz hude malomarnosti storjeno pri delu in je oprostitev primerna glede na novinarjevo gmotno stanje in njegov siceršnji odnos do dela.

15. Varstvo pravic novinarjev

32. člen

O novinarjevih pravicah, obveznostih in odgovornostih odloča direktor.

Novinarju je zagotovljena pravica do zahteve za varstvo pravic oziroma do ugovora zoper direktorjevo odločitev.

Vsi sklepi, s katerimi se odloča o novinarjevih pravicah, obveznostih in odgovornostih, morajo biti novinarju vročeni v pisni obliki z obrazložitvijo in pravnim poukom. V postopku v zvezi z varstvom novinarjevih pravic odloča organ, ki je z aktom delodajalca določen kot drugostopni organ.

Če drugostopenjski organ ne odloči v 30 dneh, ima novinar pravico v naslednjih 15 dneh uveljavljati varstvo pravic pred pristojnim sodiščem.

Sklepi brez pravnega pouka ali z napačnim pravnim poukom novinarju ne smejo biti v škodo.

O novinarjevi zahtevi oziroma ugovoru mora biti obveščen sindikat.

16. Obveščanje novinarjev

33. člen

Delodajalec je dolžan obveščati novinarje o:

- večletnih in letnih planih delodajalca,
- pomembnejših poslovnih in razvojnih odločitvah, ki vplivajo na ekonomski in socialni položaj novinarjev,
- letnih in medletnih poslovnih rezultatih,
- osnutkih oziroma predlogih splošnih aktov in predlogih, s katerimi se v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo urejajo delovna razmerja in plače pa tudi druga vprašanja, pomembna za novinarje.

O vprašanjih iz 1., 2. in 4. alinee se novinarji obvestijo pred sprejemom odločitev, o poslovanju pa po preteku vsakega obračunskega obdobja.

Obveščanje o vprašanjih iz prvega odstavka je ustno ali pisno. Dolžnosti obveščanja ni, ko gre za poslovno tajnost.

Za delavca, ki je odgovoren za obveščanje, se smiselno uporablja tretji odstavek 4. člena zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja.

17. Delovanje sindikata novinarjev v organizaciji

34. člen

Delovanja sindikatov ni mogoče omejiti z odločitvami organov organizacije. Direktor je dolžan omogočati nemoteno delovanje predstavnikov sindikatov tudi s podatki, potrebnimi za strokovno pomoč sindikatom.

Sindikatom mora biti omogočen dostop do vseh gradiv, ki so pomembna za odločanje o materialnem in socialnem položaju novinarjev.

Pristojni organi so dolžni pred sprejemom odločitev iz prejšnjega odstavka obravnavati mnenja in predloge sindikatov ter se do njih opredeliti.

35. člen

Sindikati morajo dobivati vabita z gradivi za seje vseh organov pri delodajalcu, v katerih sodelujejo predstavniki novinarjev, njegovim predstavnikom pa je treba omogočiti sodelovanje na sejah.

Brez sodelovanja predstavnikov sindikatov ni mogoče obravnavati njihovih mnenj, predlogov in pobud.

Pristojni organi so dolžni omogočiti sindikatom sodelovanje pri odločanju o reševanju individualnih sporov.

36. člen

Delodajalec mora zagotoviti za delo sindikatov naslednje možnosti:

- sindikalnim zaupnikom (enemu ali več v skladu z 38. členom), ki opravljajo to funkcijo nepoklicno, skupaj najmanj dve plačani uri letno za vsakega člana v organizaciji, vendar ne manj kot 50 ur letno, za opravljanje njihovih funkcij in za sodelovanje v organih sindikata izven organizacije; v tako določeno število ur se ne všteta sodelovanje sindikalnih zaupnikov v organih sindikata dejavnosti na ravni republike;
- dogovora med sindikati in direktorjem o izrabi tako določenega števila ur za delo sindikalnih zaupnikov; pri tem se upoštevajo potrebe in interesi članov sindikatov ter njihovih organov in sindikalnih zaupnikov v organizaciji;
- dogovora med sindikati in direktorjem o načinu zagotavljanja strokovne in druge pomoči (prostori, tehnično in administrativno delo ipd.) za delo sindikatov ter njihovih organov in zaupnikov;
- obračunavanja in plačevanja članarine sindikatom kot tehnične storitve, ki jo lahko kot storitev tudi zaračuna;
- plačane odsotnosti zaradi organiziranega sindikalnega izobraževanja zaupnikov po programih, usklajenih med delodajalcem in sindikati.

37. člen

Sindikati uporabljajo za organiziranje in vodenje stavke sindikalna stankovna pravila, razen če zakon določa drugače.

38. člen

Sindikalnemu zaupniku, funkcionarju in članom sindikatov, ki izvajajo pooblastila sindikalnega zaupnika, v skladu s statuti sindikatov ne more biti izrečena odpoved med opravljanjem funkcije in še dve leti po njegovem prenehanju.

III. PLAČE, DODATKI, NADOMESTILA PLAČ IN POVRAČILA STROŠKOV

39. člen

Določila in zneski iz te kolektivne pogodbe so minimalni standardi za novinarje pri delodajalcih.

Novinarjem, ki so zaposleni z delovnim časom, krajšim od potnega, pripadajo v primerih, ki jih določata zakon in kolektivna pogodba, sorazmerne plače, povračila stroškov prevoza na delo in z dela ter regres za prehrano kot novinarjem, ki so zaposleni s polnim delovnim časom.

Plače se izplačujejo najmanj enkrat mesečno.

V primeru večkratnih izplačil mora biti plača izplačana najpozneje 18. dne v mesecu, v primeru enkratnega izplačila pa najpozneje 15. dne v mesecu.

40. člen

Plača novinarja je odvisna od :

- osnovne plače,
- dodatkov za delovne razmere,
- dodatkov za posebne delovne razmere, ki izvirajo iz razporeditve delovnega časa,
- delovne uspešnosti,
- dobička delodajalca (del plače iz dobička),
- drugih okoliščin, določenih v tej kolektivni pogodbi oziroma v splošnih aktih delodajalca (dodatek za delovno dobo, stalnost ipd.);
- če delavec ne dela, mu pripada nadomestilo plače po tej kolektivni pogodbi in drugih predpisih.

Osnovna plača je javna. Javna so tudi merila za izračun drugih delov plače. Dejansko izplačilo plače posameznega novinarja je zaupno in se brez njegovega soglasja ne sme sporočiti drugim, razen če je za to izkazan upravičen interes. Upravičen interes se izkaze z odločbo oziroma sklepom organa ali vodstva sindikatov.

21. Osnovna plača

41. člen

Osnovna plača je odvisna od razmerja med opravili, ki so določena po metodologiji za ugotavljanje zahtevnosti opravil, in od vrednosti izhodiščne plače za 1. tarifni razred. Osnovna plača mora biti najmanj enaka izhodiščni plači za posamezni tarifni razred.

42.člen

Osnovna plača je določena za polni delovni čas, poprečne delovne učinke za posamezne poklicne kategorije novinarskega de(a) in normalne delovne razmere. V primeru manjšega ali večjega števila delovnih ur oziroma manjše ali večje delovne uspešnosti se osnovna plača sorazmerno zmanjša ali poveča.

Novinarjeva osnovna plača za polni delovni čas, poprečne delovne učinke in normalne delovne razmere ne sme biti manjša od izhodiščne plače, določene v 43. členu te pogodbe, razen v primerih, ki so s to kolektivno pogodbo posebej določeni.

43. člen

Izhodiščna plača se povečuje z rastjo življenjskih stroškov (tako imenovana eskalacijska klavzula):

- pri rasti do vključno 10% mesečno se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov sorazmerno poveča tudi izhodiščna plača;
- pri rasti nad 10% do vključno 20% se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 10% poveča izhodiščna plača za 0,9%;
- pri rasti nad 20% se za vsak odstotek rasti življenjskih stroškov nad 20% poveča izhodiščna plača za 0,80% .

Izhodiščna plača se v tekočem mesecu poveča z indeksom rasti življenjskih stroškov za pretekli mesec.

Eskalacijska klavzula prične veljati isti dan kot ta kolektivna pogodba in velja za naslednji mesec.

44. člen

Razmerja med tarifnimi razredi, v katere so razvrščena značilna novinarska opravila oziroma delovna mesta:

Tarifni razred	Značilna opravila	Razmerja
I.	ENOSTAVNA OPRAVILA	1,00
VI./1	FOTOREPORTER	2,00
VI./2	VESTIČAR	2,30
VII./1	POROČEVALEC	2,50
VII./2	SPECIALIZIRANI NOVINAR	3,00
VII./3	UREDNIK NOVINAR	3,30
VIII./1	KOMENTATOR	3,80
VIII./2	UREDNIK UREDNIŠTVA	4,50

Izhodiščna plača za I. tarifni razred je enaka izhodiščni plači za I. tarifni razred iz splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo.

45.člen

Osnovna plača je lahko manjša od izhodiščne za največ 15%, če bi izplačilo plač po tej pogodbi ogrozilo poslovanje delodajalca. Merila, na podlagi katerih se osnovna plača lahko zmanjša, so:

1. če je delodajalec ugotovil v preteklem poslovnem letu izgubo;
2. če je akumulacija na delavca po bilanci uspeha za več kot 50% manjša od poprečne akumulacije na delavca v dejavnosti v Republiki Sloveniji;
3. Če je imel delodajalec v treh zaporednih mesecih najmanj 10 zaporednih dni blokiran žiro račun;
4. Če znašajo tuji viri več kot 50% vseh virov poslovnih sredstev.

Odločitev na podlagi meril iz prvega odstavka tega člena sprejme direktor ob soglasju organov upravljanja in sindikata.

2. Dodatki za posebne delovne razmere, ki izvirajo iz razporeditve delovnega časa

46. člen

Novinarjem pripadajo za opravljeno delo naslednji dodatki:

- za nočno delo (od 23.00 do 6.00) 50%
- za delo prek polnega delovnega časa 50%
- za delo na državni praznik in nedeljo 50%
- za delo v kraju in času izrednih razmer 200%

(elementarne nesreče, nemiri, vojne ipd.), ko obstaja naročilo oziroma napotilo na delo

- za stalno pripravljenost na domu 10% .

Dodatek se obračuna in izplača le za čas, ko novinar dela v razmerah, zaradi katerih mu dodatek pripada. Dodatki se med seboj ne izključujejo, razen dodatkov za delo na državni praznik in za delo v nedeljo.

Če so dodatki po tej kolektivni pogodbi za novinarje manj ugodni kot dodatki po sedanjih splošnih aktih delodajalca, veljajo za novinarje takih delodajalcev splošni akti.

Ob valorizaciji izhodiščnih plač se valorizira tudi osnova za nadomestila.

49.člen

V primeru kršitve bistvenih določb te pogodbe pripada novinarju nadomestilo plače v velikosti 70% osnove za čas stavke, ki jo organizirajo sindikati, pod naslednjimi pogoji:

- da sindikat pred odločitvijo o stavki in pred stavko poizkuša sporazumno rešiti spor oziroma doseči izvajanje pogodbe;
- če je usklajevanje stališč o spornih vprašanjih neuspešno ali se ne upošteva odločitev arbitražnega sveta;

- da sindikat napove stavko v skladu z zakonom.

Sindikat se obvezuje, da v času veljavnosti in uresničevanja te pogodbe ne bo organiziral stavke.

4. Del plače za delovno uspešnost

50. člen

Osnove za določanje delovne uspešnosti so količina, kakovost in gospodarnost pri delu, merila pa količinski in kakovostni kazalniki.

Opravila, pri katerih se delovna uspešnost ne more meriti, se ocenjuje.

Delovna uspešnost se lahko ugotavlja oziroma ocenjuje posamično ali skupinsko po vnaprej dogovorjenih merilih.

Delovno uspešnost ugotavlja oziroma ocenjuje urednik, ki organizira in vodi delovni proces.

Ocene uspešnosti se lahko spreminjajo večkrat ali samo enkrat letno.

51. člen

Delovna uspešnost novinarjev se lahko ugotavlja samo na način in po postopku, ki ju sprejme pristojni organ upravljanja pri delodajalcu.

V primeru kršitve predvidenih norm in meril sproži sindikalni zaupnik ustrezen strokovni postopek preveritve z arbitražo.

Če se v arbitraži ugotovi kršitev meril oziroma norm, se mora razlika v plači poračunati.

5. Del plače iz naslova uspešnosti poslovanja

52. člen

Novinarjem se izplača trinajsta plača, če delodajalec doseže predvidene poslovne rezultate oziroma izkaze dobiček skladno z vnaprej dogovorjenimi merili. Merila iz prejšnjega stavka sprejme organ upravljanja.

Novinarju, pod pogojem iz prejšnjega odstavka, pripada trinajsta plača in mora biti izplačana najpozneje 24. decembra (če ni bila izplačana že med letom), in sicer enaka osnovni plači, povečani za dodatek za delovno dobo, če poslovni rezultat to dopušča.

Novinarju, ki ni bil zaposlen pri delodajalcu vse leto, pripada sorazmerni del trinajste plače.

6. Druga določila o plačah in drugih prejemkih

53. člen

Novinar, ki mu lečeči zdravnik izda zdravniško spričevalo o zmanjšani delovni zmožnosti (starost, delovna intenzivnost, zahteve tehnološkega procesa) 5 let pred upokojitvijo, je upravičen do razlike med plačo, ki jo prejema za delo, in plačo, ki jo je prejemal pred ugotovitvijo zmanjšane delovne zmožnosti.

54. člen

Pripravniku, ki se pripravlja za opravljanje novinarskega poklica, pripada med pripravniško dobo 70% osnovne plače.

Pripravniku pripada tudi del plače za delovno uspešnost ter dodatki in nadomestila plače.

55. člen

Za čas poklicnega opravljanja funkcije pripada sindikalnemu zaupniku plača najmanj v velikosti njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih.

Plača sindikalnega zaupnika se mora redno mesečno valorizirati z rastjo plač pri delodajalcu.

Sindikalni zaupnik ima pravico tudi do udeležbe pri dobičku v skladu s to pogodbo. Sindikalni zaupnik je upravičen do dodatkov, nadomestil, sredstev skupne porabe in povračil stroškov v skladu s to kolektivno pogodbo.

56. člen

Novinarju pripada enkrat letno regres za letni dopust najmanj v velikosti poprečne plače, izplačane v gospodarstvu Republike Slovenije za maj tekočega leta.

O velikosti in načinu izplačila se sporazumeta delodajalec in sindikati. Regres se izplača do konca junija tekočega leta.

57. člen

Jubilejne nagrade se izplačujejo:

- za 10 let delovne dobe v velikosti 60% osnove,
- za 20 let delovne dobe v velikosti 80% osnove in
- za 30 let delovne dobe v velikosti 100% osnove.

Osnova iz prejšnjega odstavka je zadnja uradno objavljena poprečna plača, izplačana pri delodajalcu oziroma v gospodarstvu Republike Slovenije, če je to za upravičenca ugodnejše, za pretekle tri mesece.

Jubilejna nagrada se izplača v enem mesecu po dopolnitvi delovne dobe iz prvega odstavka tega člena.

58. člen

Novinarju pripada ob upokojitvi odpravnina v velikosti ene poprečne mesečne plače v gospodarstvu Republike Slovenije za pretekle tri mesece za vsakih dopolnjenih pet let delovne dobe oziroma v velikosti

ene njegove poprečne plače za pretekle tri mesece za vsakih dopoljenih pet let delovne dobe, če je to zanj ugodnejše.

Novinar je upravičen do razlike v odpravnini, če mu je delodajalec dokupil delovno dobo in so bila sredstva za dokup manjša od odpravnine.

59. člen

Novinar oziroma njegova družina ima pravico do solidarnostne pomoči v naslednjih primerih:

- ob smrti novinarja - tri poprečne plače
- ob smrti ožjega družinskega člana (zakonca, otroka) - ena poprečna plača
- ob nastanku težje invalidnosti novinarja (nad 60%) - pet poprečnih plač
- ob daljši bolezni novinarja (nad tri mesece) - ena poprečna plača
- ob elementarnih nesrečah ali požarih, ki prizadenejo novinarja - dve poprečni plači

V splošnem aktu delodajalca se lahko določijo tudi drugi primeri, v katerih novinarju pripada solidarnostna pomoč, oziroma drugi primeri osebnih prejemkov.

60. člen

Delodajalec in novinar, ki je dosegel 50 let starosti, se v pogodbi o zaposlitvi dogovorita o obsegu delovnih obveznosti ob nezmanjšani plači.

61. člen

Izhodiščna plača, nadomestila in dodatki, ki pripadajo novinarju dopisniku v tujini, dodatki za zakonca in drugo s tega področja se uredijo v pogodbi o zaposlitvi novinarja.

7. Povračila stroškov v zvezi z delom

62. člen

Novinarjem se zagotovi povračilo stroškov za prehrano med delom za dneve, ko dela. Do povračila stroškov za prehrano med delom je upravičen tudi novinar, ki dela s polovičnim delovnim časom, pripravnik in študent na praksi.

Pri delodajalcu, kjer je zagotovljena prehrana med delom, pripada novinarju za prehrano med delom znesek iz splošne kolektivne pogodbe na dan podpisa. Povečuje se v skladu z eskalacijsko klavzulo iz 43. člena te kolektivne pogodbe.

Pri delodajalcu, kjer ni zagotovljena prehrana med delom, pripada novinarju za prehrano med delom najmanj 20% poprečne plače v gospodarstvu Republike Slovenije v preteklih treh mesecih.

Novinarju, ki mu ni mogoče zagotoviti prehrane med delom, in dietiku se regres za prehrano med delom izplača v denarnem znesku najkasneje 15. dne v mesecu za tekoči mesec.

63. člen

Za službena potovanja v državi se novinarju povrnejo naslednji stroški:

- stroški za prehrano (dnevnice po sindikalni listi)
- drugi stroški, ki morajo biti odobreni s potnim nalogom,
- stroški za prenočevanje v polnem znesku po predloženih računih.

Povračilo stroškov za uporabo lastnega avtomobila za službene potrebe (kilometrina) znaša 30% cene goriva za prevoženi kilometer in se obračuna po sindikalni listi.

64. člen

Novinarju se povrnejo stroški za prevoz na delo in z dela po sindikalni listi.

65. člen

Povračilo stroškov zaradi ločenega življenja se določi mesečno po sindikalni listi.

Povračilo stroškov zaradi ločenega življenja se izplača novinarju, ki je začasno razporejen na delo izven kraja stalnega prebivališča.

Novinar ni upravičen do tega povračila, če odkloni primerno družinsko stanovanje ali če se vseli v družinsko stanovanje, družine pa ne preseli.

66. člen

Novinarju, uporabljati odškodnina, ki mora zaradi javnosti deta in medijskih posebnosti predpisano osebno garderobo, pripada ustrezna ki se opredeli v pogodbi o zaposlitvi.

67. člen

O uveljavljanju konkurenčne klavzule in plačilu (nadomestilu) za koriščenje avtorskih pravic se delodajalec in novinar dogovorita v pogodbi o zaposlitvi.

68. člen

Za službeno potovanje v tujino se novinarju povrnejo stroški za prehrano, prenočevanje in drugo v enakih primerih in v enaki višini, kot določajo predpisi za upravne organe.

Do povračil stroškov na službenih potovanjih so upravičeni vsi novinarji pod enakimi pogoji.

IV. PRAVICE IN OBVEZNOSTI STRANK TER REŠEVANJE SPOROV

69. člen

Stranki te kolektivne pogodbe si morata z vsemi sredstvi, ki so jima na voljo, prizadevati za njeno pravilno izvajanje in spoštovanje.

70. člen

Stranki sta dolžni opustiti vsako dejanje, ki bi nasprotovalo izvajanju te kolektivne pogodbe.

71. člen

Postopek za sklenitev nove kolektivne pogodbe se začne na pobudo katerekoli od strank vsaj tri mesece pred prenehanjem veljavnosti te kolektivne pogodbe.

Vsaka pogodbeni stranka lahko kadarkoli predlaga spremembo oziroma dopolnitev te kolektivne pogodbe.

Pogodbeni stranka, ki želi spremembo oziroma dopolnitev te kolektivne pogodbe, predloži nasprotni stranki svojo obrazloženo zahtevo v pisni obliki.

Nasprotna stranka se je dolžna do predloga opredeliti v 30 dneh.

Če nasprotna stranka ne sprejme predloga za spremembo ali dopolnitev te kolektivne pogodbe oziroma se do njega ne opredeli v 30 dneh, začne stranka predlagateljica postopek pred komisijo za usklajevanje.

Tretji, četrti in peti odstavek tega člena se smiselno uporabljajo tudi za sklenitev nove kolektivne pogodbe.

72. člen

Za reševanje sporov med strankama te kolektivne pogodbe, ki jih ni mogoče rešiti z medsebojnimi pogajanjem, se v 30 dneh ustanovi komisija za pomirjanje in arbitražni svet. Da gre za spor med strankama, se šteje, če se stranki ne sporazumeta o sklenitvi, spremembi oziroma dopolnitvi te kolektivne pogodbe ali o drugih ukrepih za reševanje sporov.

73. člen

Komisija za pomirjanje ima 7 članov. Vsaka stranka imenuje po tri člane, predsednika pa imenujeta obe sporazumno zmed uglednih strokovnjakov in znanstvenikov. Pri imenovanju članov komisije se mora upoštevati sorazmerna zastopanost vseh skupin dejavnosti.

Mandat komisije za pomirjanje traja toliko časa kot veljavnost kolektivne pogodbe in se lahko podaljša ob vsakem novem podpisu.

74. člen

Pomirjanje je neuspešno, če katerakoli stranka pisno izjavi, da ga šteje za neuspešnega, in tudi če ne imenuje članov komisije za pomirjanje oziroma če člani ne imenujejo predsednika.

Vsak sporazum mora biti zapisan.

Sporazum strank dopolnjuje kolektivno pogodbo oziroma nadomešča tiste njene določbe, ki so z njim v nasprotju.

Če je pomirjanje neuspešno, odloči o spornih vprašanjih arbitražni svet.

75. člen

Arbitražni svet ima tri člane in prav toliko namestnikov. Vsaka stranka imenuje enega člana in njegovega namestnika. Predsednika in njegovega namestnika pa določita stranki sporazumno.

Če ne pride do sporazuma o določitvi predsednika in njegovega namestnika, ju imenuje Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije. Arbitražni svet dokončno odloči o zadevi.

76. člen

Za pravilno tolmačenje te pogodbe imenujeta njeni stranki tričlansko komisijo. Ta ima pravico do obvezne razlage. Vsaka stranka imenuje po enega člana komisije, tretjega pa imenujeta sporazumno.

77. člen

Če ena od strank krši obveznosti, ki jih je prevzela s to kolektivno pogodbo, lahko pogodbi zvesta stranka od nje odstopi. Odstop je treba drugi stranki pisno napovedati v roku, ki ne sme biti krajši kot 3 mesece.

Pred iztekom roka iz prejšnjega odstavka ni mogoče odstopiti od pogodbe.

Po odpovedi te kolektivne pogodbe lahko vsaka stranka zahteva sklenitev nove.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

78. člen

Direktor oziroma delodajalec ob imenovanju urednikov in opredelitvi vsebinske zasnove javnih glasil pridobi mnenje novinarskega kolektiva.

79. člen

Plačilo za delo svobodnih novinarjev se določi s posebno pogodbo, in sicer v bruto znesku, pri čemer pogoji ne morejo biti slabši kot za redno zaposlene.

Svobodnim novinarjem se za naročene prispevke povrnejo tudi materialni stroški.

80. člen

Delodajalec oziroma direktor ali pooblaščen strokovna služba po sprejetju kolektivne pogodbe na novo prerazporedi novinarje ne glede na njihovo dosedanjo razporeditev. Pri tem se upošteva načelo objektivnosti glede na poklicne in delovne zmožnosti novinarjev, za dosledno izvajanje te določbe pa se bo zavzemal tudi sindikat.

Pri tem prvem razporejanju bodo morebitni tehnološki presežki obravnavani po predpisih.

S prerazporeditvijo se novinarju ne sme zmanjšati plača.

Če se novinar pritoži, lahko sindikat zahteva dodatno strokovno presojo ali arbitražo.

Novinarji se morajo razvrstiti v tarifne razrede in podskupine po tej pogodbi najpozneje v 45 dneh po njeni uveljavitvi.

81. člen

Z uveljavitvijo te kolektivne pogodbe novinarji ne smejo dobiti manj pravic, kot so jih imeli pri delu in v zvezi z delom pred njeno uveljavitvijo.

82. člen

Določbe te kolektivne pogodbe se lahko uporabljajo neposredno.

Za področja, ki niso urejena s to kolektivno pogodbo, se uporabljajo določbe splošnih kolektivnih pogodb in drugih predpisov.

Podpisniki kolektivne pogodbe za poklicne novinarje:

V imenu delojemalcev:

Sindikatski svet Slovenije Venčeslav Japelj l.r.

V imenu delodajalcev:

GZS - Sekcija za tisk dr. Martin Žnideršič l.r.

Svet RTV Slovenije Rudi Šeligo l.r.

Združenje radijskih postaj Slovenije Dušica Jerman l.r.